

ГЕРОЙ ШКЕ ПОРЫСШЫМ ШУКТЕН

Россий Федерацийын Украинаште эргарыме спецоперацийже кузе кайымым кече еда тўткын эскерена. Тыныслык, калыкын ласка ильшыже верч йот мландыште землякна-влакын вуйым пыштымышт нерген толын шушо кочо увер кажнынам ойгандара. Изи Кушна ялыште шочшо Виктор Иерусланович Яковлевын Украинаште колмыж нерген Морко велне 7 март гычак кутыраш тўнгалыныт. А тудын капшым Морко поселкысо военно-мемориальный компанийыш 20 март йўдым гына конден шуктеныт.

- Витя эргынан колмыж нерген увер тылеч ончычшо эше официально пентгыдемдыме лийын огыл да тидлан шкеже ўшанен огынал, — каласкала аваже Элла Аркадьевна. 10 мартыште Морко поселкысо ик кевытыш пурен шогалме да тушто ен-влак шке семынышт пеш кутырат: «Украиныште колышо салтакын капшым кондат, танкист Яковлев». Кевытет-мочет, пелашем дене мўнгў содор гына кудална. Чот ойгырымем дене Витя эргымын телефонышкыжо йынгырташ тўнгалым. Йынгыр кайыш, кайыш да пуйто ала-кў нале. Шкеже колыштам да тидын годым свежа лумым шыр-шорт! тошкалме гай йўкым колам. «Алло-алло!» - манын кычкырем, но вашмут ок шокто. «Ой, Витямже илас!» - куанен колтышым тунам. Чу, адак ик гана йынгыртен ончышаш, шоналтышым. Угычланже «абонент недоступен» манмын гына колтым. Кумшо гана йынгырымем годымат йынгыр йўк кайыш да адакат пуйто мыйым ала-кў шып колышт шогыш. Тугеже эргым дене чыла сай манын шоналтышым. Адакшым пырля служитлыше йолташыж декат йынгыртен йодынам да «Витя огыл» манын ойлен. Тудыжо мемнам лыпландараш шонен улмаш. Сай уверлан куанымем дене пошкудышкат куржын колтышым. Мўнгў толын, конгашке олтышым. Пелашем поланторыкым ышташ пеш йодын ыле. Тунамак студеньлан шындальтышым, кўчымдорык дене кўжгиндылан руашым лугалтышым. А эрлашынже, эрдене, шешкына телефон дене йынгыртыш да «Витян колмыж нерген официальный увер пурен» манын каласыш. Витян телефонышкыжо йынгырташ тўчынем годымжо могай вий тыге ыштен — браш гына кодеш. Аваже улам да сандене телефоныштыжо ошкёдыме гай йўкым колынам гын веле?

Элла Аркадьевна ден Иеруслан Яковлевич кызыт канышыште улыт. Еш оза ондакше колхозышто шоферлан, вара лучко ий социальный пашаенлан ыштен. А пелашыже 42 ий кевытчылан шоген. Нуно кум шочшым

Ефрейтор Виктор Яковлев (шолаште)

тын огыл, но аван чот шогымыжым вараже садак шотыш налыныт. Кумшо шочшышт — Сергей, тудат изажын корныж денак каен, контракт почеш служитла.

«Витяна шочмо кечыже марте изишлан гына илен ыш шукто. 23 мартыште 42 ийым тема ыле, — умбакыже каласкалат ача-аваже. — Путырак пашаче, ур гае писе ыле. Отпускыш лектешат, Йошкар-Оласе пачерыштыже канен огеш кий, ялышке толеш да эртак мом-гынат ышта ыле: пўртым йыгырая, ачалкала, чонга. Верандым моткоч йонгыдым ыштен, мончамат уэмден. Мончаште кокымшо пачашымат ыштен шындаш шонен ыле. Пеле пашажат ятырак кодын. Отпускыш лекмекше, гаражым ыштен пытараш шонен. Кудалышташна машинамак налын пуэн. Тыгеже леведыш йымалнак да кўргў пашаже але уло. Тудо яллан чотак шўман ыле. «Илен-толын, ала ялыштак пўртылына» манын кутырен. Пенсийыш лектеш гын, толытат ыле дыр... Умаште отпускшо годым паша дене чот толашыш. Чонжак шижын улмаш гын веле? Ик КАМАЗ тыгыде кўм вет шкетын гаяк шупшыктен опытыш, кудывечыште чапле тротуарым ыштен шындыш. Моторлыкым пеш йўратен да чылажат сай лийже манын тыршен. Такше кум шочшына кокла гыч иктыштымат ойырен кодаш ок лий. Кумыныштын коклаште ийгот шот дене ойыртемже кок ий дене гына. Ала-молан дыр Русалина ўдырна Витя изажлан чотырак шўман кушкын. Изажат тудан кен-могай жапыште пашен. Кызыт ишме тиле

лўдын гына шогем ыле. Изи да туш маньт вет. Йўра, адак тунамже чыла сайын эрген. Шлакым нумалмыже, раствором лугымыжо, ўш дене шурен шогымыжо — чылажат йоча-шамычлан логалын. Эргына-шамыч садлан тыгай пентгыде кушкыныт. Окса еш роскотлан йўралеш манын, кугурак вольыкым кум вуй мартеат онченна. Ялыштына тудо жапыште ушкар кўтў пеш кугу лийын, 114 вуй коштын. Вольыкым шкеже ўмаштат кум вуйымак ашныме. Ынде ушкаржым иктым гына кодымо.

Ача-авалан кажне почшыжо шерге, йўратыме да лишыл. Ава кумыл пушкыдырак да тунамак шинчавўдшат лектын

Элла Аркадьевна ден Иеруслан Яковлевич Яковлемыт

кая веле. Ача — ачак, кертмыже семын кўргыштыжў куча. «Чон чон олмышто огыл да ынде нимом ышташ огеш лий, — оила Иеруслан Яковлевич. — Эргына шке порысшым шуктен. Донбассым аралаш, каргыме нацист кашак деч утараш кўлешак. Мемнан вес эргынаже — Сергей, Талжикистаныште контракт почеш служитлен. Тудат кызыт Украиныште. Шўм вургыжеш. Чыла сайын гына эртыже ыле да...

лешашыже чӱ ии кевытчылан шоген. Пуно кум шочшым ончен-куштеныт. Витя кугурак шочшышт лийын, кыдалашыже — Русалина. Ава шке ўдыржылан тыгай сылне лўмым «Табор уходит в небо» кином ончымо деч вара пуэн. Но ончыч ялсоветыште возашыже торешланеныт улмаш. Книгаште кычалмышт почеш, Русалина лўм лек-

удырпа дийл изажлан чотырак шуман кушкын. Ұзажал тудлан кеч-могай жапыште полшен. Кызыт илыме тиде пӱртнам нунын изишт годымак чогаш тўналме. Пӱрт пырдыжым шлак дене оптен кўзыкташ Витя ачажлан опалубкым ышташ моткоч полша. Капшат изирак веле да шкеже моткоч чаманенам. Огеш камвоч гын йӱра манын

ыле да...
Тидлан меат ўшанена. А ефрейтор Виктор Иерусланович Яковлевым Россий Федераций Президент Владимир Путинын указше дене келшышын, кугыжаныш награде дене палемдаш темленыт.
Лариса ПЕТРОВА